

دانشگاه علوم پزشکی و
خدمات بهداشتی درمانی استان اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه جهت درجه مقطع دکترای عمومی دندانپزشکی

عنوان:

بررسی شیوع مال اکلوژن های دندانی در بعد قدامی-خلفی در دانش آموزان
دختر ۱۳- ۱۱ ساله مدارس شهر اردبیل در سال تحصیلی ۹۸-۹۷

استاد راهنما:

دکتر کیوان انوش

استاد مشاور:

دکتر سولماز جلایر

نگارش:

فاطمه الیاسی

گواهی اصالت پایان نامه

اینجانب **سیده فاطمه الیاسی** دانش آموخته رشته دندانپزشکی مقطع دکتری حرفه ای به شماره دانشجویی ۹۱۲۸۱۶۰۰۹ گواهی می نمایم که این پایان نامه تحت عنوان "بررسی شیوع مال اکلوژن های فکی-دندانی در بعد قدامی-خلفی در دانش آموزان دختر ۱۱-۱۳ ساله مدارس شهر اردبیل در سال تحصیلی ۹۸-۹۷" به راهنمایی استاد محترم جناب آقای دکتر کیوان انوش بطور کامل اصل و بدون هرگونه سرقت علمی/ادبی بر اساس تعریف Plagiarism نگارش شده است و تمام یا قسمتی از آن توسط فرد دیگری در پایان نامه یا مراکز علمی دیگر ارائه نشده است. در ضمن اینجانب از مقررات مربوط به عدم رعایت صداقت در ارائه پایان نامه که منجر به مردود شدن و ارجاع به شورای پژوهشی دانشکده می شود، اطلاع کافی دارم.

تاریخ و امضاء
دانشجو

۹۸، ۴، ۱۷

بدینوسیله اصالت (ORIGINALITY) و صحت نتایج این پایان نامه مورد تأیید اینجانب دکتر کیوان انوش استاد راهنما/استاد راهنمای اول می باشد.

استاد راهنمای اول
تاریخ و امضاء

۹۸، ۴، ۱۷

سوگندنامه ی دندانپزشکی

بسم الله الرحمن الرحيم

اکنون که با عنایات و الطاف بیکران الهی دورهٔ دکتری دندانپزشکی را با موفقیت به پایان رسانده‌ام و مسئولیت خدمت به خلق را برعهده گرفته‌ام در پیشگاه قرآن کریم* به خداوند قادرمتعال که دانای آشکار و نهان است، و نامش آرامش دلهای خردمندان و یادش شفای آلام دردمندان، سوگند یاد می‌کنم که همواره حدود الهی و احکام مقدس دینی را محترم شمارم.

ازتضییع حقوق بیماران بهره‌یزم و سلامت و بهبود آنان را برمنافع مادی و امیال نفسانی خود مقدم دارم، در معاینه و معالجه، حریم عفاف را رعایت کنم و اسرار بیماران خود جز به ضرورت شرعی و قانونی فاش نسازم. خود را نسبت به حفظ قداست حرفهٔ پزشکی و حرمت همکاران متعهد بدانم و از آلودگی به اموری که باپرهیزکاری و شرافت و اخلاق پزشکی منافات دارد اجتناب ورزم، همواره برای ارتقاء دانشپزشکی خویش تلاش کنم و از دخالت در اموری که آگاهی و مهارت لازم را در آن ندارم خودداری نمایم. در امر بهداشت، اعتلاء فرهنگ و آگاهی‌های عمومی تلاش نمایم و تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت جامعه را مسئولیت اساسی خویش بدانم.

فهرست مطالب

فصل اول: طرح تحقیق.....	Error! Bookmark not defined.
۱-۱- بیان مساله.....	Error! Bookmark not defined.
۲-۱- تعریف واژه‌های تخصصی.....	Error! Bookmark not defined.
۳-۱- اهداف بررسی.....	Error! Bookmark not defined.
۱-۳-۱- هدف کلی.....	Error! Bookmark not defined.
۲-۳-۱- اهداف اختصاصی.....	Error! Bookmark not defined.
۴-۱- سوالات یا فرضیات تحقیق.....	Error! Bookmark not defined.
۵-۱- هدف کاربردی.....	Error! Bookmark not defined.
فصل دوم: بررسی متون.....	Error! Bookmark not defined.
۱-۲- اکلوژن.....	Error! Bookmark not defined.
۲-۲- اکلوژن نرمال و اکلوژن ایده‌آل.....	Error! Bookmark not defined.
۳-۲- مال اکلوژن.....	Error! Bookmark not defined.
۴-۲- اپیدمیولوژی مال اکلوژن.....	Error! Bookmark not defined.
۵-۲- اتیولوژی مال اکلوژن.....	Error! Bookmark not defined.
۶-۲- اثرات ناگوار مال اکلوژن.....	Error! Bookmark not defined.
۷-۲- مروری بر مطالعات گذشته.....	Error! Bookmark not defined.
۱-۷-۲- مطالعات خارجی.....	Error! Bookmark not defined.
۲-۷-۲- مطالعات داخلی.....	Error! Bookmark not defined.
فصل سوم: شیوه اجرای تحقیق.....	Error! Bookmark not defined.

۳-۱- نوع مطالعه.....**Error! Bookmark not defined.**

۳-۲- جمعیت مورد مطالعه.....**Error! Bookmark not defined.**

۳-۳- حجم نمونه و روش نمونه‌گیری.....**Error! Bookmark not defined.**

۳-۴- روش اجرای مطالعه.....**Error! Bookmark not defined.**

۳-۵- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها و بررسی آماری.....**Error! Bookmark not defined.**

۳-۶- ملاحظات اخلاقی.....**Error! Bookmark not defined.**

۳-۷- متغیرهای مطالعه.....**Error! Bookmark not defined.**

فصل چهارم: نتایج.....**Error! Bookmark not defined.**

۴-۱- توزیع سنی دانش‌آموزان شرکت‌کننده در مطالعه.....**Error! Bookmark not defined.**

۴-۲- فراوانی عادات بد دهانی در بین دانش‌آموزان شرکت‌کننده در مطالعه **Error! Bookmark not**

defined.

۴-۳- فراوانی کراس‌بایت قدامی در بین دانش‌آموزان شرکت‌کننده در مطالعه **Error! Bookmark**

not defined.

۴-۴- فراوانی اکلوژن مولری در بین دانش‌آموزان شرکت‌کننده در مطالعه . **Error! Bookmark not**

defined.

۴-۵- فراوانی اکلوژن کانینی در بین دانش‌آموزان شرکت‌کننده در مطالعه .. **Error! Bookmark not**

defined.

۴-۶- فراوانی انواع اورجت در بین دانش‌آموزان شرکت‌کننده در مطالعه ... **Error! Bookmark not**

defined.

۴-۷- فراوانی انواع فرم صورت در بین دانش‌آموزان شرکت‌کننده در مطالعه **Error! Bookmark**

not defined.

۴-۸- ارتباط بین اورجت و فرم صورت دانش‌آموزان شرکت کننده در مطالعه ... **Error! Bookmark**

not defined.

۴-۹- ارتباط بین کلاس‌بندی کانینی و مولری در دانش‌آموزان شرکت کننده در مطالعه **Error!**

Bookmark not defined.

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری..... **Error! Bookmark not defined.**

۵-۱- بحث..... **Error! Bookmark not defined.**

۵-۲- نتیجه‌گیری..... **Error! Bookmark not defined.**

۵-۳- محدودیت‌ها..... **Error! Bookmark not defined.**

۵-۴- پیشنهادات..... **Error! Bookmark not defined.**

فهرست منابع و مراجع..... **Error! Bookmark not defined.**

فهرست جداول

جدول ۱-۳ متغیرهای مطالعه.....	۳۳
جدول ۱-۴: ارتباط بین ابتلا به نقص دید رنگ و جنسیت دانشجویان شرکت کننده در مطالعه.....	۴۰
جدول ۲-۴: ریسک ابتلا به نقص دید رنگ برای جنس مذکر.....	۴۰
جدول ۳-۴: ارتباط بین ابتلا به نقص دید رنگ و سابقه خانوادگی این نقص در دانشجویان شرکت کننده در مطالعه.....	۴۲
جدول ۴-۴: ریسک ابتلا به نقص دید رنگ برحسب داشتن سابقه‌ی خانوادگی نقص دید.....	۴۲
جدول ۵-۴: ارتباط بین ابتلا به نقص دید رنگ و ابتلا به عیوب انکساری در دانشجویان شرکت کننده در مطالعه.....	۴۳

فهرست نمودارها

- شکل ۱-۲: طیف رنگ‌ها..... ۱۰
- شکل ۲-۲: ساختار چشم انسان و سلول‌های rod و cone..... ۱۲
- شکل ۳-۲: چگونگی انتقال کوررنگی از مادر ناقل..... ۲۰
- شکل ۴-۲: کوررنگی آبی زرد..... ۲۱
- شکل ۱-۳: نمونه‌ای از صفحات تست ایشی‌هارا (عدد موجود در هر یک از این صفحات خوانده می‌شد)..... ۳۲
- شکل ۱-۴: توزیع فراوانی دانشجویان شرکت کننده در مطالعه برحسب جنس..... ۳۵
- شکل ۲-۴: فراوانی نقص دید رنگ در بین دانشجویان شرکت کننده در مطالعه..... ۳۶
- شکل ۳-۴: فراوانی سابقه‌ی خانوادگی نقص دید رنگ در بین دانشجویان شرکت کننده در مطالعه..... ۳۷
- شکل ۴-۴: فراوانی عیوب انکساری در بین دانشجویان شرکت کننده در مطالعه..... ۳۸

بررسی شیوع مال اکلوژن‌های دندانی در بعد قدامی-خلفی در دانش‌آموزان دختر ۱۱-۱۳ ساله مدارس

شهر اردبیل در سال تحصیلی ۹۷-۹۸

سابقه و هدف: مال اکلوژن اصطلاح دندانپزشکی برای مشکلات مربوط به روی هم قرار نگرفتن دندان‌ها است. از آنجاکه عوامل متعددی مثل وراثت، نژاد، عوامل محیطی مانند عادات بد دهانی و زود از دست دادن دندان‌های شیری در ایجاد این ناهنجاری‌ها نقش مؤثری ایفا می‌کنند و محدوده سنی جهش رشدی در دختران ۱۱-۱۳ سال می‌باشد، مطالعه‌ی حاضر با هدف بررسی شیوع مال اکلوژن‌های دندانی در بعد قدامی-خلفی در دانش‌آموزان دختر ۱۱-۱۳ ساله مدارس شهر اردبیل در سال تحصیلی ۹۷-۹۸ انجام گرفت.

مواد و روش‌ها: تعداد ۴۰۰ نفر از دانش‌آموزان دختر ۱۱-۱۳ ساله مدارس شهر اردبیل پس از اخذ مجوز از دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان اردبیل و اداره آموزش و پرورش شهرستان به صورت تصادفی وارد مطالعه شدند. میزان اورجت دندان‌های قدامی بررسی شد که جهت معاینه آن فاصله قدامی خلفی بین انسیزورهای فک بالا و فک پایین با پروب پرپرونتال اندازه‌گیری شد. رابطه اکلوژنی دندان‌های مولر و کانین سمت چپ و راست بررسی و طبق طبقه‌بندی انگل ثبت شد.

یافته‌ها: ۴۰۰ دانش‌آموز دختر شامل ۱۲۲ نفر (۳۰/۵٪) ۱۱ ساله، ۱۵۰ نفر (۳۷/۵٪) ۱۲ ساله، و ۱۲۸ نفر (۳۲٪) ۱۳ ساله مورد ارزیابی قرار گرفتند. شیوع عادات بد دهانی ۱۲/۳٪ بود. کراس‌بایت قدامی در ۳۴ نفر (۸/۵٪) از نمونه‌ها مشاهده شد. شیوع اکلوژن کلاس I، کلاس II، و کلاس III مولری به ترتیب ۷۱/۵٪ (۲۸۶ نفر)، ۱۴/۵٪ (۵۸ نفر)، و ۱۴٪ (۵۶ نفر) بود. شیوع اکلوژن کلاس I، کلاس II، و کلاس III کانینی به ترتیب ۵۵/۳٪ (۲۲۱ نفر)، ۱۷٪ (۶۸ نفر)، و ۶/۵٪ (۲۶ نفر) بود و نیز دندان کانین دائمی در ۸۵ نفر (۲۱/۳٪) رویش پیدا نکرده بود. شیوع اورجت نرمال ۷۱٪ (۲۸۴ نفر) و شیوع اورجت افزایش یافته، کاهش یافته، و معکوس به ترتیب ۲۳/۸٪ (۹۵ نفر)، ۴/۳٪ (۱۷ نفر)، و ۱٪ (۴ نفر) بود. فرم صورت در ۲۶۷ نفر (۶۶/۸٪) مستقیم، در ۱۰۸ نفر (۲۷٪) محدب، و در ۲۵ نفر (۶/۳٪) مقعر بود.

نتیجه‌گیری: مطالعه‌ی حاضر در بین دانش‌آموزان دختر سنین ۱۱ تا ۱۳ سال شهر اردبیل نشان داد که همانند اکثر مطالعات مشابه، اکلوژن کلاس I دارای بیشترین شیوع و اکلوژن کلاس III دارای کمترین شیوع می‌باشد؛ همچنین بیشترین شیوع از لحاظ اورجت مربوط به اورجت نرمال و از لحاظ فرم صورت مربوط به نیم‌رخ صورت مستقیم می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: اکلوژن، مال اکلوژن، قدامی-خلفی.

